

DIE RAUPEN DER SCHMETTERLINGE EUROPAS von
Dr ERNST HOFMANN. *Hoffmansche Verlagshandlung*
(A. Bleil). Stuttgart 1890

I företalet till detta vackra och välkomna arbete framhåller författaren hvilket stort intresse i många riktningar, som fjärilslarverna erbjuda såväl i vetenskapligt som rent praktiskt hänseende. Särskildt betonas att man genom uppfödande af larver och pupporas kläckning kan erhålla fullt oskadade exemplar för samlingar af fjärilar. Det är emellertid ett känt sakförhållande att, ehuruval Europas fjärilar väl äro tämligen fullständigt kända, så äro likväl ett betydligt antal arters larver ännu alldeles obekanta. Förf. lemnar sedan en historik öfver arbeten rörande fjärilslarver allt ifrån förra århundradet, då den berömde miniaturmålaren RÖSEL VON ROSENHOF i Nürnberg utgaf sina utmärkta, rent af klassiska »*Insektenbelustigungen*», innehållande en mängd naturtrogna afbildningar och beskrifningar af fjärilslarver jämte mycket annat. Detta periodiska arbete började utgifvas 1746 och fortsattes sedermera af RÖSELS svärson KLEEMANN intill 1761.

Redan 1762 började holländaren SEPP utgifvandet af nederländska insekter under titeln: »*Beschouwing der Wonderen Gods in de minstgeachte schepzelen of Nederlandsche Insecten*». Han afbildade äfven insekternas ägg. Det 8:de bandet af detta arbete utkom 1860 och detsamma har under åren 1860—1883 fortsatt af SNELLEN VAN VOLLENHOVEN.

ESPER lemnade under åren 1777—1794 afbildningar af 269 larver. DENIS och SCHIFFERMILLER, lärare vid »Theresianum» i Wien utgafvo 1776 den välbekanta förteckningen öfver fjärilar i Wiens omgifningar, vanligen citerad under märket W. V. eller

»Wiener Verzeichniss», i hvilken isynnerhet larverna användes till grund för den systematiska indelningen.

JAKOB HÜBNERS stora verk: »*Blätter zur Geschichte europäischer Schmetterlinge*» började utgifvas 1790 och fortsattes ända till år 1842. Å detta stora och dyrbara arbetes 449 taf-
lor äro 619 larver af Makrolepidopterer afbildade*.

F. OCHSENHEIMER, Skådespelare i Wien, skref 1807 »Die Schmetterlinge Europas», hvilket arbete fortsattes af »Hoftheater Oekonomen» FR. TTEITZCHE från 1825 till 1835. De många och vanligen goda larvbeskrifningar, som här meddelas, hafva ofta begagnats af senare författare.

FREYER, »stiftskassör» i Augsburg utgaf 1827 sina »*Beiträge zur Geschichte europäischer Schmetterlinge*», och nya »*Beiträge*» utkommo under åren 1833—1858, i hvilka 413 larvbeskrifningar förekomma.

I Frankrike framträdde 1832 tvänne särdeles vackra arbeten öfver larver, nämligen: »*Collection iconographique et historique des chenilles d'Europe par BOISDUVAL, RAMBUR et GRASLIN*» samt »*Iconographie des chenilles par DUPONCHEL*», innehållande 211 arter, isynnerhet af stort värde för sydeuropeiska former.

Af MILLIÈRE utkom åren 1859—1875 det praktfulla arbetet: »*Iconographie et description de chenilles et Lépidoptères inédits d'Europe*» mest afhandlande Mikrolepidopterer.

En »*Systematische Beschreibung der Raupen mit Angabe deren Lebensweise und Entwicklungszeiten*», en god och med mycken flit åstadkommen sammanställning, utgafs 1861 af O. WILDE, och år 1874 utkom v. PRAUNS »*Abbildungen und Beschreibungen der Europäischen Schmetterlingsraupen*», i hvilket verk afseende isynnerhet blifvit fäst vid Mikrolepidoptera.

Det nyaste arbete rörande fjärilslarver är W. BUCKLERS »*Larvæ of the British Butterflies and Moths*», utgifvet af STAIN-
TON, hvilket är det i detta hänseende fullständigaste, man hittills

* Förf. anmärker om detta arbete att taflornas figurer icke äro numererade utan blott betecknade med bokstäfver, hvarigenom olika uppfattning af taflornas ordning vid inbindning gjort sig gällande i de olika exemplaren och anser förf. att det Herrich-Schefferska exemplaret bör anses såsom ett normal exemplar i detta hänseende.

eger. I de tre under åren 1886—89 utkomna 3 banden äro 22 fjärilslarver för första gången afbildade.

I journaler, faunor o. s. v. hafva bidrag till larvkännedomen lemnats af många forskare, bland hvilka exempelvis nämnas Dr WOCKE i Schlesien, RÖSSLER i Wiesbaden, och A. SCHMIDT i Regensburg, andra onämnda.

Det föreliggande arbetet är ett verk, som fullständigar det 1884 af samma förf. redigerade och af Hoffmanska förlagsbokhandeln utgifna: »*Europäische Schmetterlinge*», som utgått i tusentals exemplar. Det är ett »sammelverk», som försöker att blifva så fullständigt som möjligt och som å 44 taflor i färgtryck kommer att innehålla 1500 afbildningar af larver och puppor jämte deras foderväxter. Taflorna med tillhörande text fördelas på 20 till 22 häften à 1 Mark för häftet, och torde arbetet blifva fullt färdigt under sommaren 1891.

Det nu utkomna Häft. I innehåller dels en afbildning under rubriken »*Allgemeines*», i hvilken omnämnes att då KIRBY 1865 utgaf sin förteckning öfver ännu obekanta larver till Europeiska dagfjärilar, voro blott 140 kända och 180 alldeles obekanta. Sedan dess, således under sista 25 åren, hafva blott 23 arters larver blifvit upptäckta. Det återstår således mycket här att göra. Den allmänna textafdelningen innehåller början till en skildring af fjärilarnes utveckling och meddelar figurer öfver flera former af fjärilsägg samt beskriver larvernans byggnad i allmänhet. Den speciellt beskrifvande delen af texten börjar med Dagfjärilarnes första familj Papilionidæ samt fortsätter med Fam. II Pieridæ och Fam. III Lycænidæ, allt ordnadt efter STAUDINGERS katalog. De åtföljande taflorna, som icke utkomma i systematisk följd, utmärka sig för naturtrogna vackra afbildningar såväl af larver och puppor som af foderväxterna. Detta arbete lofvar att blifva af stort värde och kan med allt skäl rekommenderas till en hvar vän af entomologiens studium.

Oskar Th. Sandahl.